

SB-1321
Second Year LL. B. Examination
March / April – 2011
Labour Laws

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : S. Y. LL. B.</p> <p>Name of the Subject : Labour Laws</p> <p>Subject Code No. : 1 3 2 1 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; width: 100%;">Student's Signature</div>
--	---

- (૨) જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૩) તમારા ઉત્તરનાં સમર્થનમાં કેસ લોની ચર્ચા કરો.

૧ ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારો ૧૯૪૭ની જોગવાઈઓ અનુસાર કલમ-૧૧ એ ૧૩
અન્વયેની લેબર કોર્ટની સત્તાઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. આ જવાબનાં અનુસંધાને
હાલના ચુકાદાઓની ચર્ચા કરી સમીક્ષા કરો.

અથવા

૧ ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારો ૧૯૪૭ અન્વયે 'ઉદ્યોગ'ની વ્યાખ્યા બેંગલોર વોટર ૧૩
સપ્લાય વિરુદ્ધ રાજપ્પાના કેસના ચુકાદાને આધારે કરો અને નીચેની સંસ્થા
ઉદ્યોગ કહેવાય તેના કારણની (ટૂંકમાં) ચર્ચા કરો :
(૧) કે.પી. કોમર્સ કોલેજ,
(૨) ગુજરાત સરકારનું વનખાતું
(૩) મિશન હોસ્પિટલ, સુરત
(૪) ગુજરાત સરકારનું સમાજ કલ્યાણ ખાતું.

૨ ઔદ્યોગિક વિવાદધારો ૧૯૪૭ અન્વયે માલિક તરફથી વકીલ મારફત ૧૨
રજૂઆત કરવા અંગેની જોગવાઈઓ અંગે ચર્ચા કરો. તમો માનો છો કે આ
જોગવાઈઓ ગેરબંધારણીય છે ?

અથવા

- ૨ ઔદ્યોગિક વિવાદધારો ૧૯૪૭ અન્વયે નીચેનાં પૈકી ગમે તે બે પર ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. : ૧૨
- (૧) ઔદ્યોગિક તકરાર
(૨) કામદારની વ્યાખ્યા
(૩) જાહેર ઉપયોગિતા સેવામાં હડતાલ અને તાળાબંધી અંગેની જોગવાઈઓ
(૪) માલિક પાસે લેણી નીકળતી રકમની વસૂલાત.
- ૩ કારખાનાં ધારા અન્વયે વેતન સાથેની રજા ('Annual leave with wages') અંગે ચર્ચા કરો. ૧૩
- અથવા**
- ૩ કારખાનાં ધારા અન્વયે કલ્યાણ અંગેની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો. ૧૩
- ૪ કારખાનાં ધારો ૧૯૪૮ની કામદારની બાબતમાં અને તેની સલામતી અંગે કરેલ જોગવાઈઓ પૂરતી છે - ચર્ચા કરો. ૧૩
- અથવા**
- ૪ કારખાનાં ધારા અન્વયે 'કારખાનાં' ની વ્યાખ્યા આપો અને ઓવરટાઈમ અંગેની જોગવાઈઓ અંગે ચર્ચા કરો. ૧૩
- ૫ નીચેની પૈકી ગમે તે બે પર કામદાર સંઘનાં કાયદા અન્વયે ચર્ચા કરો. ૧૦
- (૧) ટ્રેડ યુનિયનની વ્યાખ્યા-
(૨) 'ટ્રેડ ડિસપ્યૂટ'ની વ્યાખ્યા
(૩) સંઘનાં રજિસ્ટ્રેશન (નોંધણી) અંગેની જોગવાઈઓ
(૪) દીવાની દાવામાંથી મુક્તિ.
- ૬ કામદાર વળતર ધારા અન્વયે કામનાં સમય દરમ્યાનનો અકસ્માત અને કામમાંથી ઉપસ્થિત થયેલ અકસ્માત નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટનાં રીજીઓનલ ડાયરેક્ટર ઈ એસ આઈ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ ફ્રાન્સીસ ડીકોસ્ટાનાં ચુકાદાનાં આધારે ચર્ચા કરો. ૨૦
- અથવા**
- ૬ કામદાર વળતર ધારા અન્વયે હક અને દાવા અંગેની જોગવાઈઓ અંગે ચર્ચા કરો. ૨૦
- ૭ કામદાર ભવિષ્યનિધિ ધારો ૧૯૫૨ અન્વયે ગમે તે બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૦
- (૧) બેઝિક વેજસ-
(૨) ઈન્સ્પેક્ટરની સત્તાઓ
(૩) મુક્તિ પામેલ સંસ્થાઓ
(૪) દંડાભક વળતર અંગેની જોગવાઈઓ.
- ૮ નીચેની પૈકી ગમે તે બે કેસ લો અંગે ચર્ચા કરો : ૧૦
- (૧) અપટોન ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ શમ્મીભાન
(૨) જે. કે. ઈન્ડસ્ટીઝ વિરુદ્ધ ચીફ ઈન્સ્પેક્ટર ઓફ ફેક્ટરી અને બોયલર
(૩) બ્લ્યુસ્ટાર કંપની વિરુદ્ધ બ્લ્યુસ્ટાર એસોસીએશન
(૪) વેદપ્રકાશ ગર્ગ વિરુદ્ધ પ્રેમીદેવી
(૫) પી.એમ. પટેલ એન્ડ સન્સ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of Page No. 1.
(2) Figures shown on right side indicate marks.
(3) Cite case laws in support of your answer.
- 1 Discuss the powers of the labour court under S 11-A of Industrial Dispute Act, 1947 with the help of recent judgements. 13
- OR**
- 1 Discuss the definition of 'Industry' in view of Supreme Court Judgement in case of M/s Bangalore Water Supply Vs. Rajappa. Examine with brief reason whether following are 'Industry' or not. 13
- (i) Sir K.P. College of Commerce
(ii) Forest Department of State of Gujarat
(iii) Mission Hospital, Surat
(iv) Social Welfare Department of State of Gujarat.
- 2 Discuss the provisions of Industrial Dispute Act, 1947 regarding representation through legal practitioner. Do you believe that such provisions are unconstitutional? 12
- OR**
- 2 Write short notes on any two : Reference to I.D. Act. 12
- (i) Industrial Dispute
(ii) Definition of workman
(iii) Provisions regarding strike and lock out in public utility service
(iv) Recovery of money dues from an employer.
- 3 Discuss the provisions regarding 'Annual leave with wages' under Factory Act, 1948. 13
- OR**
- 3 Discuss the provisions regarding 'Welfare' under Factory Act, 1948. 13
- 4 Discuss the provisions regarding safety of the workmen under Factory Act, 1948; whether such provisions are sufficient? 12
- OR**
- 4 Discuss the definition of Factory under Factory Act and examine the provisions regarding 'overtime' under the Act. 12
- 5 Write short notes on any two with reference to Trade Union Act, 1926. 10
- (i) Definition of 'Trade Union'.
(ii) Definition of 'Trade Dispute'.
(iii) Provisions regarding registration of union.
(iv) Immunity from Civil Suit.

- 6 Discuss the concept of an accident arising out of and during the course of an employment in view of Apex Court Judgement in case of Regional Director ESI Corporation Vs Francis Decosta. **20**
- OR**
- 6 Discuss the provisions regarding 'notice' and 'claim' under W.C. Act, 1923. **20**
- 7 Write short notes on any two with reference to Employee P.F. Act. 1952 : **10**
- (i) Basic wages
  - (ii) Powers of Inspector
  - (iii) Exempted Establishment
  - (iv) Provisions regarding Penal Damages.
- 8 Write case law on any **two** : **10**
- (i) Uptron India Vs Shammi Bhan
  - (ii) J.K. Industry Vs Chief Inspector of Factory and Boiler
  - (iii) Blue Star Association Vs. Blue Star Company
  - (iv) Ved Prakash Garg Vs. Premi Devi
  - (v) P.M. Patel and Sons Vs Union of India.
-